

VONNIS

A.R. nr. 13/50/A

Rep. nr.: 44/622
Code VON: EV

De arbeidsrechtbank te Gent, negende kamer, heeft het volgende vonnis uitgesproken:

INZAKE: **[REDACTED]** wonende te 1400 Nivelles, **[REDACTED]**
[REDACTED] in zijn hoedanigheid van voogd van
[REDACTED], wonende te 9000 Gent,
[REDACTED]

eisende partij, ter openbare zitting vertegenwoordigd door
mr. L. Michielsens, advocaat met kantoor te 2018
Antwerpen, Broederminstraat 38, *waar eisende partij
woonstkeuze doet.*

TEGEN: het **OPENBAAR CENTRUM VOOR MAATSCHAPPE-
LIJK WELZIJN GENT**,
publiekrechtelijke instelling, met zetel te 9000 Gent,
Onderbergen 86,

verwerende partij, ter openbare zitting vertegenwoordigd
door mr. H. Dhondt *loco* mr. W. Van der Gucht, advocaat
met kantoor te 9000 Gent, Voskenslaan 34.

VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering van eisende partij, zoals geformuleerd bij verzoekschrift dd. 4 januari 2013 ontvangen ter griffie van deze rechtbank op 7 januari 2013, strekt ertoe:

- de beslissing van verwerende partij dd. 4 december 2012, waarbij be-
slist werd om eisende partij vanaf 26 oktober 2012 geen levensmini-
mum te verlenen, te vernietigen;
- verwerende partij te veroordelen tot de toekenning van maatschappe-
lijke dienstverlening bestaande uit een financiële tegemoetkoming ge-
lijk aan het leefloon als alleenstaande vanaf 23 oktober 2012;
- verwerende partij te veroordelen tot de toekenning van een financiële
steun in het kader van de huurwaarborg op datum van 23 oktober
2012;
- verwerende partij te veroordelen tot de kosten van het geding;
- het te wijzen vonnis uitvoerbaar bij voorraad te verklaren, zonder
borgstelling of kantonnement en spijs de aanwending van gelijk welk
rechtsmiddel.

PROCEDURE

De vordering werd ingeleid bij middel van een verzoekschrift dd. 4 januari 2013, dat op 7 januari 2013 ter griffie van deze rechtbank werd ontvangen.

De partijen werden bij uittreksel uit het zittingsblad van de openbare zitting van de negende kamer van 14 juni 2013, op 21 juni 2013, overeenkomstig artikel 747, § 2, vierde lid van het Gerechtelijk Wetboek, in kennis gesteld van de conclusietermijnen en rechtsdag, welke werd bepaald ter openbare zitting van de negende kamer van 4 oktober 2013.

Namens eisende partij werden besluiten dd. 26 augustus 2013 ontvangen ter griffie van deze rechtbank op 27 augustus 2013.

Namens verwerende partij werden besluiten dd. 8 juli 2013 ontvangen ter griffie van deze rechtbank op 10 juli 2013, evenals tweede besluiten dd. 13 september 2013 op 16 september 2013.

Op de openbare zitting van 4 oktober 2013 zijn beide partijen verschenen en werden zij gehoord in de uiteenzetting van hun middelen en conclusies.

Het debat werd gesloten en de zaak werd meegedeeld aan het openbaar ministerie.

Mevr. A. Vanderhaeghen, substituut-arbeidsauditeur, heeft schriftelijk advies neergelegd ter griffie van deze rechtbank op 14 oktober 2013.

Eisende partij heeft een repliek op dit advies uitgebracht, ontvangen ter griffie van deze rechtbank op 4 november 2013.

Hierna werd de zaak in beraad genomen.

De stukken van het geding, onder meer deze gevoegd bij het dossier van rechtspleging, werden gezien.

FEITEN EN VOORGAANDE

Eisende partij (° 31 december 1995) is een jongeman afkomstig uit Afghanistan. Op 6 december 2011 werd de heer C. Fonteyne aangesteld als voogd van eisende partij, dit in vervanging van de heer E. Moerenhout (stuk 2 bundel eisende partij).

Op 21 december 2010 diende eisende partij een asielaanvraag in en werd hij toegewezen aan het opvangcentrum Sint-Pieters-Woluwe. Op 14 januari 2011 werd hij toegewezen aan het opvangcentrum Langemark-Poelkapelle. Vervolgens werd hij op 4 februari 2011 toegewezen aan het opvangcentrum Klein Kasteeltje. Op 19 mei 2011 werd hij toegewezen aan het opvangcentrum (LOI) Florennes en op 14 maart 2012 aan het opvangcentrum Erquelinnes. Op 11 april 2012 werd hij toegewezen aan het

opvangcentrum Sint-Pieters-Woluwe, toewijzing die op 11 juni 2012 gesupprimeerd werd.

Op 15 maart 2012 besliste de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen om aan eisende partij niet de status van vluchteling toe te kennen, doch wel de status van subsidiaire bescherming toegekend (stuk 3 bundel eisende partij).

Vanaf 10 mei 2012 woonde eisende partij alleen in Sint-Jans-Molenbeek, met bijstand en begeleiding van een deelwerking van de vzw Minor-Ndanko, met name de Dienst Begeleid Zelfstandig Wonen van de vzw Lisanga. Hij ontving maatschappelijke dienstverlening overeenstemmend met het barema leefloon als alleenstaande van het OCMW Molenbeek en een installatiepremie (stuk 4 bundel eisende partij). De begeleiding van Lisanga bestaat uit (a) hulp in zoektocht naar een woning, (b) begeleiding in administratieve zaken, (c) ondersteuning in praktische zaken en (d) psycho-sociale ondersteuning (stuk 7 bundel eisende partij).

Met ingang van 15 oktober 2012 heeft eisende partij een huurcontract in Gent. Lisanga leende aan eisende partij 350,00 euro voor de waarborg en de eerste huishuur in Gent (cf. stuk 7 bundel eisende partij; stuk 7 bundel verwerende partij). Op 9 november 2012 werd eisende partij ingeschreven in het Centrum deeltijds onderwijs De Rotonde in Gent, en dit voor de opleiding Polyvalent onderhoudswerker gebouwen DBSO (stuk 5 bundel eisende partij).

Op 26 oktober 2012 diende eisende partij bij verwerende partij een aanvraag in tot financiële steun.

Verwerende partij besliste op 4 december 2012 om vanaf 26 oktober 2012 geen maatschappelijke dienstverlening overeenstemmend met het barema van het leefloon toe te kennen (stuk 1 bundel verwerende partij). Deze beslissing is als volgt gemotiveerd:

“[...]

- *u voldoet niet aan de voorwaarden uit de Organieke OCMW-wet van 08 juli 1976*
- *het residuaire karakter van de OCMW-hulpverlening. Dit betekent dat eerst alle andere mogelijkheden en opvanginitiatieven moeten uitgeput zijn alvorens er beroep kan gedaan worden op het OCMW (artikel 1 van de Organieke wet van 8 juli 1976)*
- *u en uw voogd kunnen geen bewijs voorleggen dat er tot op heden een aanvraag werd ingediend bij het Comité Bijzondere Jeugdzorg*
- *het verlenen van financiële hulp is niet de meest passende vorm van hulpverlening voor een niet-begeleide 16-jarige minderjarige (artikel 60 § 3 van de Organieke wet van 8 juli 1976)*

[...]”

Deze beslissing werd aan eisende partij ter kennis gebracht bij aangetekende zending van 19 december 2012 en aan zijn voogd bij schrijven dd. 20 december 2012 (stuk 1 bundel eisende partij; stukken 1 t.e.m. 4 administratief dossier).

Zoals hogerop reeds aangegeven heeft eisende partij middels een verzoekschrift dd. 4 januari 2013 beroep aangetekend tegen de beslissing van 4 december 2012.

Enkele dagen daarvoor, op 28 december 2012, is eisende partij overgegaan tot dagvaarding in kort geding tegen diezelfde beslissing. Bij beschikking gewezen op 25 januari 2013 heeft de Voorzitter van deze rechtbank, zetelend in kort geding, de vordering van eisende partij deels gegrond verklaard. Er werd voor recht gezegd dat eisende partij, ten voorlopige titel, aanspraak kan maken op 'sociale hulp' gelijk aan het leefloon, en dit vanaf 1 februari 2013. Tegen deze beschikking heeft verwerende partij hoger beroep ingesteld. Bij arrest van 2 september 2013 werd dit hoger beroep afgewezen als ongegrond en de beschikking in kort geding dd. 25 januari 2013 integraal bevestigd (stuk 19 bundel eisende partij).

TOELAATBAARHEID

De vordering, ingesteld bij verzoekschrift dd. 4 januari 2013, neergelegd ter griffie van deze rechtbank op 7 januari 2013, is gericht tegen een beslissing dd. 4 december 2012 die aan eisende partij werd betekend op 19 december 2012.

De vordering werd tijdig en regelmatig naar vorm ingesteld.

De vordering is derhalve toelaatbaar.

TEN GRONDE

Eisende partij vordert, zoals hogerop reeds aangegeven, de vernietiging van de bestreden beslissing, alsook om verwerende partij te veroordelen tot de toekenning van, enerzijds, maatschappelijke dienstverlening bestaande uit een financiële tegemoetkoming gelijk aan het leefloon als alleenstaande vanaf 23 oktober 2012 en, anderzijds, financiële steun in het kader van de huurwaarborg op datum van 23 oktober 2012.

A. Standpunt van eisende partij

Op basis van de artikelen 1 en 57, § 1 van de OCMW-wet is eisende partij, gezien hem op 15 maart 2012 de subsidiaire beschermingsstatus werd toegekend en hij dus op een legale wijze op het Belgische grondgebied verblijft, gerechtigd op de 'normale' maatschappelijke dienstverlening, en niet enkel op (het uitzonderingsregime van de) dringende medische hulp, zoals geregeld door artikel 57, § 2, 1° van de OCMW-wet. Over de behoefte van eisende partij kan geen twijfel bestaan; deze blijkt ook uit het sociaal verslag van verwerende partij.

De motieven van verwerende partij om eisende partij desalniettemin toch het recht op maatschappelijke dienstverlening te ontfangen, kunnen niet worden bijgetreden. Het feit dat de begeleiding die eisende partij ontvangt van Lisanga volgens verwerende partij te weinig intens is, vormt uiteraard geen wettige weigeringsgrond om zelf geen steun te verlenen.

Ook het argument van verwerende partij dat eisende partij zich, gelet op het residuaire karakter van het recht op maatschappelijke dienstverlening, tot een andere dienst zou moeten wenden, met name de dienst jeugdbescherming, wordt door eisende partij betwist. Toegang tot de opvangstructuren van de Bijzondere Jeugdbijstand veronderstelt het bestaan van een problematische opvoedingssituatie of het plegen van een als misdrijf omschreven feit. Eisende partij bevindt zich evenwel noch in een problematische opvoedingssituatie en heeft noch een als misdrijf omschreven feit gepleegd. Het Comité Bijzondere Jeugdzorg is derhalve niet bevoegd om aan eisende partij materiële hulp toe te kennen. Bijgevolg was verwerende partij, als OCMW, wel degelijk bevoegd om aan eisende partij, als niet-begeleide minderjarige vreemdeling met een legaal verblijfsstatuut, maatschappelijke dienstverlening toe te kennen, hetgeen ook in de rechtspraak inmiddels door verschillende arbeidsgerechten is bevestigd (stukken 8 tot en met 11 bundel eisende partij).

Met de stelling van verwerende partij dat niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in regel begeleid moeten worden door de Bijzondere Jeugdzorg en onder de bevoegdheid van de Gemeenschappen vallen, is eisende partij het derhalve niet eens, dit om verschillende redenen. Dit standpunt betreft een beleidsbeslissing die niet in de regelgeving terug te vinden is. Het strookt, aldus eisende partij, ook niet met de realiteit dat OCMW's wel degelijk niet-begeleide minderjarige vreemdelingen ten laste nemen, zoals verwerende partij overigens ook zelf deed in het verleden. De Bijzondere Jeugdzorg is er voor situaties waarin er bijzondere ondersteuningsnoden zijn en het is finaal het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg dat bepaalt wat al dan niet als een problematische opvoedingssituatie wordt beschouwd. Bovendien blijkt uit regelgeving van met name de Vlaamse Gemeenschap (onder meer een omzendbrief van 1999) dat het loutere feit van niet-begeleide minderjarige te zijn, onvoldoende is om te spreken van een problematische opvoedingssituatie. En zelfs in de hypothese dat het Comité Bijzondere Jeugdzorg bevoegd zou zijn om eisende partij te helpen, dan dient te worden vastgesteld dat verwerende partij deze Dienst eerst had moeten contacteren en minstens aan eisende partij steun had moeten verlenen totdat het Comité werd gecontacteerd of steun had moeten verlenen onder de voorwaarde een aanvraag te richten tot de bijzondere jeugdzorg. Verwerende partij heeft echter nooit contact opgenomen met het Comité Bijzondere Jeugdzorg om na te gaan of eisende partij zich kon beroepen op het Comité. Nochtans rust op haar een informatie- en raadgevingsplicht.

Het argument van verwerende partij dat, in het licht van de residuaire aard van de maatschappelijke dienstverlening, eisende partij zich dient te wenden tot Fedasil en de opvangstructuren die binnen het kader van de Opvangwet voor niet-begeleide minderjarigen zijn uitgebouwd, klopt niet,

aldus eisende partij. Op basis van de bepalingen van de Opvangwet blijkt zeer duidelijk dat wanneer de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, zoals *in casu*, een beslissing heeft genomen tot toekenning aan de status van onder meer subsidiaire bescherming, de toewijzing van een opvangstructuur eindigt en de maatschappelijke dienstverlening door de OCMW's moet worden verstrekt. Eisende partij verbleef niet meer in een opvangcentrum toen zijn voogd een aanvraag deed bij verwerende partij zodat hij evenmin een verlenging van zijn verblijf in de laatste opvangstructuur kon vragen aan Fedasil.

Inzake de toe te kennen steun, betoogt verwerende partij dat het verlenen van financiële steun niet de meest passende vorm is van hulpverlening voor een niet-begeleide minderjarige vreemdeling. Zoals ook de Voorzitter van de arbeidsrechtbank, in de kort geding procedure, heeft opgemerkt heeft verwerende partij zelf geen andere initiatief genomen om in een betere begeleiding te voorzien. Bovendien geniet eisende partij begeleiding van Lisanga. Ten onrechte probeert verwerende partij te insinueren dat de kwaliteit van de begeleiding van Lisanga niet afdoende is.

B. Standpunt van verwerende partij

Verwerende partij verzoekt de rechtbank om de vordering af te wijzen als ongegrond en de bestreden beslissing te bevestigen.

Voorafgaandelijk merkt verwerende partij op dat de aanvraag om dienstverlening weliswaar werd ingediend bij de diensten van verwerende partij op 26 oktober 2012, maar dat de wettelijke informatie een inschrijving aantonen te Gent vanaf 15 november 2012, zodat voor de periode vóór het wettelijk verblijf van eisende partij in Gent verwerende partij hoedanook niet bevoegd is.

Ten gronde is verwerende partij van oordeel dat aan eisende partij geen maatschappelijke dienstverlening moet worden toegekend om reden dat het recht op maatschappelijke dienstverlening een residuair karakter heeft. Het OCMW is derhalve slechts bevoegd wanneer de aanvrager niet op een andere manier in staat kan worden gesteld om een menswaardig bestaan te leiden, wanneer geen andere instantie bevoegd is om aan de aanvrager het beoogde menswaardig bestaan te verlenen of, nog, indien de noden van de betrokkene niet op een andere manier vervuld kunnen worden en alle andere sociale rechten effectief uitgeput zijn. *In casu* waren er voor eisende partij alternatieve opvangmogelijkheden, maar eisende partij heeft moedwillig deze mogelijkheden verlaten en andere opvangalternatieven niet aangewend teneinde aanspraak te kunnen maken op steun lastens het OCMW.

Zo blijkt eisende partij in de volledige periode 2011-2012 verbleven te hebben in specifieke voor de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen opgerichte en uitgebouwde opvangstructuren van Fedasil, maar heeft hij deze verlaten en dit, zo valt te lezen in het sociaal verslag, enkel en alleen

omdat hij er niet graag was en liever alleen zou wonen. Volgens verwerende partij had eisende partij geen enkele verplichting om deze opvangstructuren te verlaten. Eisende partij kan zich nog steeds aanmelden bij Fedasil voor opvang, gezien er geen tekort meer is aan plaatsen in deze opvangstructuren. En zelfs indien Fedasil eisende partij zou verzoeken om de opvangstructuur te verlaten, dan zou men om een uitstel van vertrek hebben kunnen verzoeken, zo blijkt, aldus verwerende partij, uit een instructie van Fedasil van 17 februari 2012 (stuk 7 bundel verwerende partij). De opvangtrajecten van Fedasil – die beter aangepast zijn aan de noden van een niet-begeleide minderjarige – dienen te worden uitgeput, alvorens het OCMW kan worden aangesproken.

Naast de opvangmogelijkheden van Fedasil dient eisende partij volgens verwerende partij, op basis van het residuaire karakter van de maatschappelijke dienstverlening, doorverwezen te worden naar de bijzondere jeugdzorg, gezien minderjarigen in eerste instantie door de Gemeenschappen moeten opgevangen worden, zoals de staatssecretaris voor asiel en migratie recent nog in juli 2013 bevestigde naar aanleiding van een voorstel van resolutie over de opvang van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen (cf. stuk 9 bundel verwerende partij). Dit standpunt wordt verder ondersteund door de inhoud van de Richtlijn 2011/95/EU, aldus verwerende partij. *In casu* bestaat er ook een juridische rechtsgrond voor de opvang van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen binnen de structuren van de bijzondere jeugdzorg, meer bepaald artikel 3 van het decreet Bijzondere Jeugdzorg, dat voorziet in een recht op hulp of bijstand voor minderjarigen die zich in een problematische opvoedingssituatie bevinden. Volgens verwerende partij bevindt eisende partij zich, zoals elke niet-begeleide minderjarige vreemdeling, ontegensprekelijk in een problematische opvoedingssituatie en moet hij derhalve opgevangen kunnen worden binnen de diensten van de gemeenschappen. Bijgevolg wordt door verwerende partij wel degelijk terecht in eerste instantie verwezen naar de tussenkomst van de Gemeenschappen en het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg voor de opvang van deze minderjarigen. Van eisende partij kan wel degelijk worden gevergd dat hij zich richt tot deze instanties. Dat de hulp van Bijzondere jeugdzorg op vrijwillige basis gebeurt en niet kan worden afgedwongen, verandert hier niets aan. Het residuaire karakter van de maatschappelijke dienstverlening geldt ook ten aanzien van vrijwillige hulp. *In casu* wil eisende partij deze vorm van hulpverlening blijkbaar niet ernstig nemen en heeft hij zelfs geen aanvraag ingediend. Nochtans kan eisende partij perfect op vrijwillige basis en in overleg tussen voogd, zichzelf en de instanties van bijzondere jeugdzorg meewerken aan zijn opvang binnen de structuren van de Bijzondere Jeugdbijstand.

Overeenkomstig artikel 60, § 3 van de OCMW-wet verstrekt het OCMW materiële hulp in de meest passende vorm. *In casu* wordt enkel om financiële steun verzocht en worden alle alternatieven van de hand gewezen. Verwerende partij blijft er naar eigen zeggen evenwel rotsvast van overtuigd dat *in casu* het verlenen van financiële steun van een – zelfs

begeleid – zelfstandig wonen in Gent niet de meest aangepaste vorm van maatschappelijke dienstverlening is. Eisende partij is op 15-jarige leeftijd naar België gekomen en is hier pas sedert 2010. Er is geen enkele aanwijzing dat hij op zo korte tijd een voldoende zelfstandigheid heeft opgebouwd om alleen te wonen. Er kunnen blijkens het sociaal verslag ook ernstige vragen worden gesteld bij de begeleiding van Lisanga. Eisende partij heeft duidelijk nood aan een meer aangepast kader en kan zich best in eerste instantie richten tot de opvangstructuren die ook wettelijk gezien de eerste opvang van deze minderjarigen zijn.

Uiterst ondergeschikt, zo voert verwerende partij aan, dienen uiteraard de algemene regels voor steunverlening in acht te worden genomen. Maatschappelijke dienstverlening bestaat niet per definitie uit financiële steun gelijk aan een leefloon. Maatschappelijke dienstverlening strekt ertoe de betrokkene in staat te stellen een menswaardig leven te leiden, rekening houdend met de inkomsten van eisende partij, zoals de eventuele inkomsten uit het leercontract.

Met betrekking tot de gevorderde tussenkomst in de huurwaarborg merkt verwerende partij op dat deze huurwaarborg door de vzw Minor Ndako werd voldaan, zoals ook de Voorzitter van deze rechtbank, zetelend in kort geding, heeft vastgesteld. Er is dus aan de huurwaarborg voldaan en deze kan, bij einde huurcontract, worden gerecupereerd.

C. Beoordeling door de rechtbank

De rechtbank stelt op de eerste plaats vast dat er omtrent een aantal relevante gegevens in deze zaak geen betwisting bestaat tussen partijen. Eisende partij is te beschouwen – minstens tot 31 december 2013 – als een niet-begeleide minderjarige vreemdeling. Eisende partij beschikt over een legaal, tijdelijk verblijfsrecht, gelet op de toekenning, door de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen, van de status van subsidiaire bescherming aan eisende partij op 15 maart 2012. Evenmin bestaat er betwisting over de behoefte van eisende partij.

De centrale discussie tussen partijen luidt of op basis van deze niet-betwiste gegevens verwerende partij gehouden is tot toekenning van maatschappelijke dienstverlening aan eisende partij dan wel terecht heeft beslist om hem deze dienstverlening vanaf 26 oktober 2012 te ontzeggen.

1. Juridisch kader

Overeenkomstig artikel 1 van de OCMW-wet heeft elke persoon recht op maatschappelijke dienstverlening met als doel eenieder in de mogelijkheid te stellen een leven te leiden dat beantwoordt aan de menselijke waardigheid.

Artikel 57 van de OCMW-wet bepaalt, in § 1, dat het OCMW, onverminderd het bepaalde in artikel 57ter, tot taak heeft aan personen en gezinnen de dienstverlening te verzekeren waartoe de gemeenschap is gehouden. Het verzekert niet alleen lenigende of curatieve, doch ook

beschermingsstatus toegekend kreeg, diende hij, op basis van de aangehaalde bepalingen, de opvangstructu(u)r(en) van Fedasil waarin hij tot dan toe had verbleven, te verlaten (cf. Kort Ged. Arbrb. Dendermonde 21 november 2012, RK 12/12/C, *onuitg.* – stuk 10 bundel eisende partij; E. WILLEMS, “Huisvesting – Recht op huisvesting: ook voor vreemdelingen?”, in X., *Onroerend goed in de praktijk*, Mechelen, Kluwer, losbl., afl. 250 (februari 2013), XVI.K, 57-58).

Ten onrechte houdt verwerende partij, daarbij verwijzend naar een instructie van Fedasil dd. 17 februari 2012, in dit verband voor dat eisende partij wel in aanmerking zou komen voor verdere opvang in de opvangstructuren van Fedasil. In deze instructie wordt immers zelfs als beginsel vooropgesteld dat “het Agentschap niet langer bevoegd is voor de opvang van NBMV *die over een verblijfsvergunning beschikken*”, zoals het geval is voor eisende partij. “Omwille van deze redenen, vragen wij”, zo vervolgt de instructie, “dat iedere NBMV die een inschrijving in het vreemdelingenregister heeft, die als politiek vluchteling werd erkend, *die het statuut van subsidiaire bescherming heeft* of waarvan de voogd een bevel tot terugbrenging (bijlage 38) heeft ontvangen (en waarvan de dienst Vreemdelingenzaken deze niet langer verlengd), *de opvangstructuur zo snel mogelijk verlaat*”.

Het klopt wel dat de instructie voorziet in de mogelijkheid van een *uitzonderlijke verlenging van verblijf* in de opvangstructuur (van in beginsel twee maanden) – en daartoe een procedure uitwerkt –, maar eisende partij beantwoordt niet (meer) aan de voorwaarden voor een dergelijke verlenging, onder meer niet aan de voorwaarde dat een dergelijke aanvraag tot verlenging zo snel mogelijk moet worden ingediend en ten laatste zeven dagen voor het verstrijken van de voorziene termijn voor het vertrek uit de opvangstructuur. Eisende partij heeft immers, conform het uitgangspunt dat Fedasil in de instructie hanteert, de opvangstructuur waaraan hij lopende zijn asielprocedure was toegewezen, verlaten, heeft zich in eerste instantie in Molenbeek gevestigd en ontving daar overigens van het OCMW een recht op maatschappelijke dienstverlening in de vorm van een financiële steun.

Gelet op het voorgaande kan verwerende partij derhalve niet afdoende naar recht voorhouden dat op basis van de residuaire aard van haar hulpverleningsopdracht eisende partij zich diende te wenden tot Fedasil om, in het kader van de Opvangwet, binnen een van diens opvangstructuren materiële opvang te ontvangen.

2.2.2. Nopens het argument van het residuaire karakter van de OCMW-hulpverlening, toegepast op de opvangmogelijkheden binnen de bijzondere jeugdbijstand

Het residuaire karakter van de hulpverleningsopdracht van verwerende partij vormt evenmin een afdoende juridische grondslag voor het argument van verwerende partij dat eisende partij zich dient te wenden tot de opvangstructuren van de bijzondere jeugdbijstand, gezien hij, naar het

oordeel van verwerende partij, zich als niet-begeleide minderjarige vreemdeling per definitie bevindt in een problematische opvoedingssituatie.

In eerste instantie merkt deze rechtbank op dat de hulpverleningsopdracht van de instanties van de bijzondere jeugdbijstand eveneens een residuair karakter heeft. Op de vraag aan welke residuair stelsel – het OCMW dan wel de bijzondere jeugdbijstand – in geval van mogelijke samenloop voorrang moet worden verleend, kan derhalve niet zonder meer en in het algemeen worden geantwoord, zoals verwerende partij voorhoudt, dat de hulpverlening door de sector van de bijzondere jeugdbijstand voorgaat op de hulpverleningsopdracht van het OCMW. Het omgekeerde dient veeleer te worden aangenomen, met name dat de hulpverleningsopdracht van het OCMW algemener van aard is en voorgaat op de bijzondere en specifieke opdracht van de sector van de bijzondere jeugdbijstand. Dit standpunt kan worden afgeleid uit de rechtspraak van het Grondwettelijk Hof (cf. GwH nr. 33/2003, van 12 maart 2003) en werd inmiddels ook meermaals bevestigd in de rechtspraak van arbeidsgerechten (cf. Arbrb. Brussel 28 maart 2013, A.R. nr. 13/8021, *onuitg.* – stuk 16 bundel eisende partij; Arbrb. Brussel 25 juli 2013, A.R. nr. 13/17665, *onuitg.* – stuk 18 bundel eisende partij; Kort Ged. Arbrb. Brussel nr. 12/138/C, 22 november 2012, *J.dr.jeun* 2013, afl. 321, 40, noot BVK en *Rev. dr. étr.* 2012, afl. 170, 705). Ook in de doctrine wordt dit standpunt gehuldigd (cf. H. MORMONT en K. STANGHERLIN, “La condition d’âge”, in *Aide sociale-Intégration sociale, le droit en pratique*, La Charte, 2011, 93; C. VAN ZEEBROECK en B. VAN KEIRSBILCK, “Le droit à l’aide sociale des mineurs étrangers non accompagnés”, *J. dr. jeun.* 2006, afl. 255, 54-60).

Ook ten overstaan van de bijzondere doelgroep van niet-begeleide minderjarige vreemdelingen kan het standpunt van verwerende partij dat haar hulpverleningsopdracht residuair is ten overstaan van de opvangmogelijkheden in de sector van de bijzondere jeugdbijstand niet worden verdedigd (cf. Arbrb. Brussel 28 maart 2013, A.R. nr. 13/8021, *onuitg.* – stuk 16 bundel eisende partij; Kort Ged. Arbrb. Brussel nr. 12/168/C, 9 augustus 2012, A.R. nr. 12/16735, *onuitg.* – stuk 8 bundel eisende partij). Zowel uit een omzendbrief van van 20 januari 1999 (WEL 99/01) van de Vlaamse minister van Cultuur, Welzijn en Gezin als een dienstnota van 21 maart 2006 van de Vlaamse minister van Welzijn wordt expliciet gesteld dat een niet-begeleide minderjarige vreemdeling zich niet noodzakelijk in een problematische opvoedingssituatie bevindt, maar dat dit telkens individueel onderzocht dient te worden door het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg of de jeugdrechtbank (cf. Parl. Vr. van 6 juni 2006 (S. GATZ, B. CARON, R. DAEMS en T. MERCKX-VANGOEY over de opvang van niet-begeleide minderjarigen, *Parl. Hand.* VI. Parlement 2005-2006, COM WEL. Zie tevens J. VANGENECHTEN, “Opvanglandschap NBMV ingrijpend gewijzigd”, www.jeugdrecht.be). Eveneens blijkt uit deze documenten dat niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, binnen de opvangstructuren van de bijzondere jeugdbijstand, enkel nog opgevangen worden in pleeggezinnen en in het tot hen gerichte

preventieve hulp. Het bevordert de maatschappelijke participatie van de gebruiker. Deze dienstverlening kan van materiële, sociale, geneeskundige, sociaal-geneeskundige of psychologische aard zijn.

Overeenkomstig artikel 57, § 2 van de OCMW-wet is de taak van het centrum beperkt tot 1° het verlenen van dringende medische hulp, wanneer het gaat om een vreemdeling die illegaal in het Rijk verblijft en 2° het vaststellen van de staat van behoefteigheid doordat de ouders hun onderhoudsplicht niet nakomen of niet in staat zijn die na te komen, wanneer het gaat om een vreemdeling jonger dan 18 jaar die met zijn ouders illegaal in het Rijk verblijft.

Artikel 60 van de OCMW-wet bepaalt dat de tussenkomst van het centrum, zo nodig, wordt voorafgegaan door een sociaal onderzoek dat besluit met een nauwkeurige diagnose nopens het bestaan en de omvang van de behoefte aan dienstverlening en de meest passende middelen voorstelt om daarin te voorzien.

2. *Toepassing op de concrete zaak*

2.1. Principieel recht van eisende partij op maatschappelijke dienstverlening

Zoals ook de arbeidsauditeur in haar schriftelijk advies stelt, daarbij verwijzend naar het arrest van het arbeidshof te Gent dd. 2 september 2013 (AR 2013/AG/75, *onuitg.*, stuk 19 bundel eisende partij), kan eisende partij, wiens verblijf ten gevolge van de toekenning van de status van subsidiaire bescherming legaal is, in principe aanspraak maken op maatschappelijke dienstverlening.

Voor genoemd arrest stelt dat elk kind dat legaal in België verblijft en niet in staat is menswaardig te leven, recht heeft op maatschappelijke dienstverlening, hetgeen ook door andere arbeidsgerechten wordt bevestigd (cf. Arbrb. Brussel 28 maart 2013, A.R. nr. 13/8021, *onuitg.* – stuk 16 bundel eisende partij; Kort Ged Arbrb. Brussel nr. 12/168/C, 9 augustus 2012, A.R. nr. 12/16735, *onuitg.*; stuk 8 bundel eisende partij). In tegenstelling tot de wet van 26 mei 2002 betreffende het recht op maatschappelijke integratie, waarin het recht op een leefloon onderworpen wordt aan het bereiken van de meerderjarigheid (op enkele uitzonderingen na), vindt men een dergelijke leeftijdsvoorwaarde niet terug in de OCMW-wet (cf. Kort Ged. Arbrb. Brussel nr. 12/138/C, 22 november 2012, *J.dr.jeun* 2013, afl. 321, 40, noot BVK en *Rev. dr. étr.* 2012, afl. 170, 705; A. VAN KLEEF, “De rol van OCMW’s ten aanzien van niet-begeleide buitenlandse minderjarigen”, *T.J.K.* 2000, afl. 3, 121 ev). Gezien eisende partij bovendien, zoals reeds gezegd, over een legaal (tijdelijk) verblijfsrecht beschikt, vindt artikel 57, § 2 van de OCMW-wet *in casu* geen toepassing.

2.2. Nopens de argumenten van verwerende partij om geen maatschappelijke dienstverlening toe te kennen

In de bestreden beslissing heeft verwerende partij eisende partij het recht op maatschappelijke dienstverlening onder de vorm van financiële steun gelijk aan het leefloon voor een alleenstaande evenwel ontzegd.

Inhoudelijk stoelt verwerende partij deze beslissing in hoofddorde op de residuaire aard van de OCMW-hulpverlening die, volgens verwerende partij, inhoudt dat alle andere mogelijkheden en opvanginitiatieven moeten worden uitgeput. Op grond hiervan verwijt verwerende partij aan eisende partij met name dat hij twee andere opvangmogelijkheden niet heeft aangewend of uitgeput, zijnde, enerzijds, de opvangmogelijkheden binnen de opvangstructuren van Fedasil en, anderzijds, de opvangmogelijkheden binnen de sector van de Bijzondere Jeugdbijstand.

Voorts is verwerende partij van oordeel dat het verlenen van financiële hulp niet de meest passende vorm van hulpverlening is voor een niet-begeleide 16-jarige minderjarige.

De arbeidsrechtbank is het niet eens met deze argumentatie.

Hoewel de rechtbank principieel de stelling kan onderschrijven dat men uit de OCMW-wet kan afleiden dat de hulpverlening van het OCMW een residuair karakter heeft, beroept verwerende partij zich in deze zaak ten onrechte hierop om aan eisende partij het recht op maatschappelijke dienstverlening te ontzeggen.

2.2.1. Nopens het argument van het residuaire karakter van de OCMW-hulpverlening, toegepast op de opvangmogelijkheden bij Fedasil

Dat is op de eerste plaats het geval in zoverre verwerende partij dit residuair karakter van haar hulpverleningsopdracht *in casu* inroept ten overstaan van de opvangstructuren van Fedasil.

Overeenkomstig artikel 8 van de wet van 20 januari 2007 betreffende de opvang van asielzoekers en van bepaalde andere categorieën van vreemdelingen (hierna: Opvangwet) verstrekken de openbare centra voor maatschappelijke welzijn maatschappelijke dienstverlening wanneer de toewijzing aan een opvangstructuur (en dus de materiële hulp) eindigt met toepassing van artikel 11, § 1 van de Opvangwet. Uit artikel 11, § 1, eerste lid, 1ste van de Opvangwet volgt dat de toewijzing aan een opvangstructuur eindigt wanneer de Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen een definitieve beslissing heeft genomen over de asielaanvraag (hetzij tot erkenning van de hoedanigheid van vluchteling, hetzij tot erkenning van het subsidiair beschermingsstatuut).

Nu eisende partij, via de beslissing van de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen van 15 maart 2012, de subsidiaire

'categoriale' aanbod (X. "Dienstnota beperkt toegang NBMV tot de bijzondere jeugdzorg", *Nieuwbrief Vreemdelingenrecht* 2006/12, Kruispunt migratie-integratie), dat, ook vandaag nog, slechts een beperkt aantal plaatsen kent (cf. Parl. Vr. nr. 548 van 29 augustus 2012 van G. TURAN over 'niet-begeleide minderjarige vreemdelingen – opvang', *Schr. Vr. VI. Parlement*). Bedoeling is om enkel nog de meest hulpbehoevende niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in de opvangstructuren van de Bijzondere Jeugdzorg terecht te laten komen. Men kan hierop kritiek formuleren – een en ander houdt ontegensprekelijk verband met het reeds lang aanslepend probleem van de onduidelijke bevoegdheidsafbakening (en daarmee verband houdende financiële verantwoordelijkheid) tussen de federale overheid en de deelstaten over de opvang van deze jongeren (cf. D. DE RIDDER en V. LIPPENS, "Verstrikt en gevangen? De hiaten in de Belgische opvang van 'Niet-begeleide Minderjarige Vreemdelingen', *Panopticon* 2010, afl. 4, 7-21), een kwestie waarover nog steeds onderhandeld wordt – maar uit het voorgaande kan in elk geval niet anders worden afgeleid dan dat de stelling van verwerende partij dat eisende partij als niet-begeleide minderjarige vreemdelingen per definitie voor opvang terecht kan in de opvangstructuren van de bijzondere jeugdbijstand – en verwerende partij, gelet op de residuaire aard van zijn opdracht, derhalve niet gehouden is om hem maatschappelijke dienstverlening te verstrekken – niet kan worden onderschreven.

Rest nog de beoordeling van het 'verwijt' van verwerende partij naar eisende partij toe dat deze laatste zelfs niet gepoogd heeft om in aanmerking te komen voor opvang binnen de opvangstructuren van de bijzondere jeugdbijstand, om reden dat hij zelf geen aanvraag tot tussenkomst bij het Comité voor Bijzondere Jeugdzorg heeft ingediend. Dit argument kan naar het oordeel van deze rechtbank evenmin een grondslag vormen voor de bestreden beslissing. De bijzondere jeugdbijstand omvat, enerzijds, de vrijwillige jeugdbijstand en, anderzijds, de gerechtelijke jeugdbijstand (artikel 3, *in fine* decreet van 7 maart 2008). Er is *in casu* geen sprake van een gerechtelijke jeugdbijstand, afdwingbaar via de jeugdrechtbank, zoals voorzien in artikel 37 van voornoemd decreet. De vrijwillige jeugdbijstand is anderzijds, overeenkomstig artikel 10 e.v. van het decreet van 7 maart 2008, enkel mogelijk mits vrijwillige medewerking en instemming van de voogd van de betrokken minderjarige en van de betrokken minderjarige. In tegenstelling tot wat verwerende partij tracht voor te houden, kan dergelijke vrijwillige jeugdbijstand in de zin van artikel 10 en volgende van het decreet dan ook niet tegen de wil van eisende partij én diens voogd in, worden afgedwongen.

Uit het dossier blijken voorts geen afdoende ernstige elementen om eisende partij (en diens voogd) te verplichten om beroep te doen op de bijzondere jeugdbijstand of om de eventuele toekenning van maatschappelijke dienstverlening te onderwerpen aan het indienen van een dergelijke aanvraag. Eisende partij wordt begeleid door Lisanga. Dat er in de beginfase van zijn verblijf in Gent een aantal problemen zijn geweest rond zijn aanwezigheid op school en een gebrek aan vrijetijdsbesteding, zal wellicht wel kloppen, maar verwerende partij kan tot op heden niet

aantonen dat dit een dermate structureel en aanslepend probleem betreft. Het sociaal verslag dat aan de bestreden beslissing is voorafgegaan, meldt overigens ook dat eisende partij enige rijpheid heeft. Bovendien werd aan eisende partij ook een voogd toegewezen op basis van de Programmawet van 24 december 2002 die klaarblijkelijk evenmin van oordeel is dat eisende partij zich in een problematische opvoedingssituatie zou bevinden die een interventie bij het Comité noodzaakt. Ten slotte wenst de rechtbank in dit verband op te merken dat de maatstaf van menselijke waardigheid – het richtsnoer om te bepalen of iemand in aanmerking komt voor maatschappelijke dienstverlening – ook een element van keuzevrijheid kan inhouden met betrekking tot de wijze waarop men zelfstandig zijn leven wil organiseren en dat de zelfstandigheid en de autonomie van de hulpvrager bevorderen in de doctrine wordt aanzien als een component van diens waardigheid als mens (D. SIMOENS, *Handboek OCMW-dienstverlening. Praktische handleiding voor een juridisch-correcte individuele dienstverlening*, Brugge, Die Keure, 284-285).

Gelet op het voorgaande meent de rechtbank dan ook dat het argument van verwerende partij dat maatschappelijke dienstverlening *in casu* ontzegd kan worden omdat eisende partij nagelaten heeft een aanvraag in te dienen bij het Comité van de Bijzondere Jeugdzorg, de bestreden beslissing niet in rechte kan verantwoorden.

2.2.3. Nopens het argument dat financiële steun niet de meest passende vorm van hulpverlening vormt

Laatste argument waarop de bestreden beslissing wordt gestoeld, is, ten slotte, het motief dat het verlenen van financiële hulp niet de meest passende vorm van hulpverlening is voor een niet-begeleide 16-jarige minderjarige.

Het OCMW dient, overeenkomstig artikel 60 § 3 van de OCMW-wet, materiële hulp in de meest passende vorm te verstrekken. De rechtbank stelt vast dat verwerende partij weliswaar van oordeel is dat maatschappelijke dienstverlening in de vorm van financiële hulp niet de meest passende vorm van hulpverlening is, maar tot dusver nagelaten heeft om binnen haar ruime autonomie ter zake enig ander concreet alternatief aanbod in het dossier van eisende partij uit te werken (cf. Kort Ged. Arbrb. Dendermonde 21 november 2012, RK 12/12/C, *onuitg.* – stuk 10 bundel eisende partij).

Mede gelet op het feit dat eisende partij begeleiding ontvangt van Lisanga, is de rechtbank van oordeel dat de toekenning van maatschappelijke dienstverlening in de vorm van financiële steun *in casu* te aanzien is als de meest passende vorm van hulpverlening, weliswaar rekening houdend met de inkomsten die hij heeft verworven in de uitvoering van zijn leercontract.

Met betrekking tot de periode waarvoor deze dienstverlening moet worden verstrekt, meent verwerende partij dat dit enkel kan vanaf 15 november

2012, gezien eisende partij pas dan in Gent werd ingeschreven. Dit standpunt kan niet worden gevolgd. Het bevoegde OCMW is het OCMW van de gewoonlijke verblijfplaats op de dag van de aanvraag, niet de plaats van inschrijving. Eisende partij is op 15 oktober 2012 naar de studio in Gent verhuisd. Ook het sociaal verslag vermeldt dat betrokkene in Gent woont vanaf 15 oktober 2012 (sociaal verslag, p. 6-7). Het OCMW heeft een huisbezoek verricht op 7 november 2012 en heeft op dat ogenblik kunnen vaststellen dat eisende partij al in Gent woonachtig was. De aanvraag om steunverlening werd ingediend op 26 oktober 2012. Het OCMW dat zich onbevoegd acht, dient de zaak, overeenkomstig artikel 58, § 3 van de OCMW-wet, door te sturen naar het bevoegde OCMW. Het centrum dat deze verplichting niet naleeft, moet maatschappelijke dienstverlening verlenen zolang het de aanvraag niet heeft overgezonden en de redenen die aan de onbevoegdheid ten grondslag liggen niet heeft meegedeeld. De rechtbank kan alleen maar vaststellen dat verwerende partij geen toepassing heeft gemaakt van artikel 58, § 3 van de OCMW-wet.

2.3. Besluit.

De vordering van eisende partij tot toekenning van maatschappelijke dienstverlening bestaande uit een financiële tegemoetkoming gelijk aan het leefloon voor alleenstaande vanaf 23 oktober 2012 is derhalve gegrond.

De vordering tot toekenning van een financiële steun in het kader van de huurwaarborg acht deze rechtbank niet gegrond. Verwerende partij betoogt in dit verband terecht dat de huurwaarborg *in casu* voldaan is en dat deze, bij einde huurcontract, kan worden gerecupeerd.

OM DEZE REDENEN:

De arbeidsrechtbank Gent, **negende kamer,**

Rechtsdoende op **tegenspraak,**

Gelet op de wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken, inzonderheid de artikelen 2, 34, 35, 36, 37 en 41, die allen werden nageleefd,

Gelet op het schriftelijk advies van het openbaar ministerie, neergelegd ter griffie van deze rechtbank op 14 oktober 2013,

Alle andere en tegenstrijdige conclusies verwerpend,

Verklaart de vordering **toelaatbaar, en als volgt gegrond.**
Vernietigt de bestreden beslissing.

Zegt voor recht dat verwerende partij gehouden is tot de toekenning aan eisende partij van maatschappelijke dienstverlening onder de vorm van financiële steun gelijk aan het leefloon voor een alleenstaande, en dit vanaf 26 oktober 2012, rekening houdend met de inkomsten die eisende partij heeft verworven in de uitvoering van zijn leercontract.

Wijst eisende partij voor het overige of het meergevorderde af.

Legt de kosten van het geding ten laste van verwerende partij, gelet op artikel 1017, tweede lid van het Gerechtelijk Wetboek.

Vereffent de op heden te begroten kosten aan de zijde van de eisende partij op **120,25 euro** rechtsplegingvergoeding.

Verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niettegenstaande elk verhaal en zonder borgstelling noch kantonnement.

Aldus gewezen door:

dhr. S. Bouckaert,

rechter in de arbeidsrechtbank, die de kamer voorzit,

dhr. M. Termote,

rechter in sociale zaken benoemd als werkgever,

dhr. D. Heirbrant,

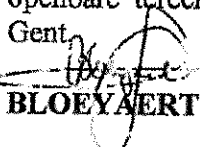
rechter in sociale zaken benoemd als werknemer-bediende,

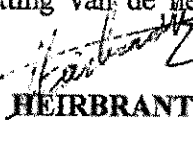
bijgestaan door:

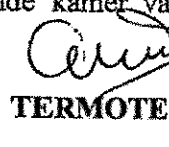
mevr. A. Bloeyaert,

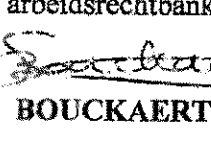
griffier,

en uitgesproken op **TIEN JANUARI TWEEDUIZEND VEERTIEN** in openbare terechtzitting van de negende kamer van de arbeidsrechtbank Gent.

BLOEYAERT

HEIRBRANT

TERMOTE

BOUCKAERT